

In de zomermaanden moeten we opletten voor botulisme en blauwalg in het water.

Botulisme is een vorm van voedselvergiftiging, veroorzaakt door een bacterie (*Clostridium botulinum*) die veel voorkomt in water met een laag zuurstofgehalte. Voor deze bacterie zijn temperaturen boven 20°C, lang niet heeft geregend en een eiwitrijk milieu (bijvoorbeeld een dode vogel) ideale omstandigheden. De bacterie vermeerderd zich dan zeer snel en scheidt daarbij een giftige stof (botuline) af. Een vogel die aan botulisme lijdt vertoont verlamingsverschijnselen. Hij zal niet meer kunnen lopen, laat zijn vleugels hangen en zal in een later stadium zijn kop laten hangen. Botulisme veroorzaakt een specifieke geur en gaat vaak samen met bloedzuigers rond het oog, neusgat en snavel. De vogel eet niet meer en raakt verlamd en stikt uiteindelijk. Botulisme is zeer besmettelijk is voor watervogels en vissen. Het is van belang dat zieke en dode dieren zo snel mogelijk worden verwijderd.

Voor mensen vormt botulisme in zwemwater ook een gevaar. Niet zozeer vanwege de botuline, maar vanwege de kans op besmetting door allerlei andere ziekteverwekkers die in de rottende kadavers voorkomen. Ga daarom niet het water in op plaatsen waar dode dieren drijven en laat er ook geen kinderen spelen. Raak de zieke of dode dieren niet aan. Meld aan GGD, gemeente, beheerder of provincie dat u een dood of ziek dier heeft gezien. Botulisme is goed te behandelen, mits dat snel gebeurt, dus breng de slachtoffers zo snel mogelijk naar het Vogelhospitaal! Kunt u de vogel zelf niet brengen, bel dan de Dierenambulance. De Dierenambulance komt de vogel gratis ophalen en brengt hem naar het Vogelhospitaal.

Vogelhospitaal / Stichting Vogelrampenfonds Bezoekadres

Vergierdeweg 292, 2026 BJ Haarlem, Telefoon: 023 – 525 53 02

Dierenambulance Noord-Holland Zuid Tel: 088 – 811 36 80 (spoednummer dag en nacht).

Wat is Blauwalg?

Blauwalg hoort van nature thuis in het oppervlaktewater. Het zijn eigenlijk geen algen of wieren, maar bacteriën. Ze leven van licht, koolstofdioxide en voedingsstoffen in het water. Als veel voedingsstoffen in het water zitten, het aanhoudend warm is (20-30°C) en water niet goed doorstroomt, kan dat een blauwalgbloei veroorzaken. Er vormen zich drijfvlagen, die zich makkelijk ophopen aan de oevers, op stranden of in jachthavens.

Zwemmers en watersporters kunnen ziek worden als ze met blauwalg in aanraking komen. Ze krijgen last van irritaties aan de ogen of huid. Andere klachten zijn hoofdpijn, misselijkheid, maag- en darmklachten. In sommige

READER: BOTULISME en BLAUWALG

gevallen kunnen zelfs grotere gezondheidsproblemen optreden. Meestal verminderen de klachten na een dag of vijf.

Hoe ziet blauwalg eruit?

Bij het ontstaan van blauwalg vormen zich drijfslagen, die zich makkelijk ophopen aan de oevers, op stranden of in jachthavens. De kleur kan variëren van heldergroen, groenblauw tot helder blauw. Dit verklaart de naam.

Als de onderkant van de drijfslaag afsterft, komen gifstoffen (toxines) in het water terecht. De rottende laag kan voor stankoverlast in de omgeving zorgen. Niet alle blauwalg maakt toxines aan; slechts een aantal soorten produceert gifstoffen. Helaas komen deze soorten wel veel voor in Nederland.

Niet zwemmen in water met blauwalg

Het wordt afgeraden om in water met blauwalg te zwemmen of te surfen. De gifstoffen kunnen via de mond in het lichaam komen. Vooral kinderen en ouderen moeten oppassen. Zij zijn kwetsbaarder en krijgen soms onbewust slokken water binnen. Ook huisdieren kunnen ernstig ziek worden van het drinken van besmet water of door het drooglikken van hun besmeurde vacht. Als je toch in aanraking bent gekomen met besmet water, was je dan goed met water en zeep of neem een douche. Raadpleeg bij aanhoudende klachten de huisarts.

Blauwalg gezien? Meld het !

Denk je dat je blauwalg hebt gezien in het zwemwater? Laat het dan weten aan de [zwemwater telefoon](http://www.zwemwater.nl) via www.zwemwater.nl Op die manier kan de beheerder snel maatregelen treffen en indien nodig andere zwemmers waarschuwen. Twijfel je waar je klacht of melding thuishoort? [Kijk hier bij welke waterbeheerder je je melding kunt doen.](#)